

Ny revidert plan - 2025

PLAN FOR OVERGANG BARNEHAGE-SKOLE/SFO MOSS KOMMUNE

INNLEDNING:

Formålet med denne planen er å sikre god overgang mellom barnehage og skole og styrke sammenhengen i opplæringen for barn i Moss kommune.

Skolen skal samarbeide med barnehagen om barna sin overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning. Samarbeidet skal bidra til at barna får en trygg og god overgang.

“Kommunen skal sørge for at barna får ein trygg og god overgang frå barnehagen til skolen og skolefritidsordninga.” (Opplæringslova § 4-7)

“Skolen skal sørge for at barna får ein trygg og god overgang frå barnehagen til skolen.” (privatskolelova § 5-5)

«Barnehagen skal samarbeide med skolen om barnas overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning, jf. opplæringsloven § 4-7 og friskoleloven § 5-5. Samarbeidet skal bidra til at barna får en trygg og god overgang.» (Barnehageloven § 2 a)

«Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.» (Rammeplan for barnehager 2017)

«En trygg og god overgang handler også om at skolen er forberedt på hvilke erfaringer barna har med seg fra barnehagen og at barna kan bygge videre på det.» (Høringsnotat fra Kunnskapsdepartementet 22.06.17)

Følgende forhold ligger til grunn for planen:

- Planen skal videreføre god etablert praksis.
- Planen skal være enkel og oversiktlig.
- Planen skal være mest mulig konkret og forpliktende.
- Planen skal være levende slik at den kan justeres i tråd med ny kunnskap som utvikles.
- Planen skal inkludere SFO.
- Planen skal være i tråd med nytt lovverk og bygge på nyere forskning.

Førende dokumenter har vært følgende: Kunnskapsdepartementets veileder «Fra eldst til yngst- samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole» (Kunnskapsdepartementet 2008), «Tiltak med positiv innvirkning på barns overgang fra barnehage til skole- en systematisk kunnskapsoversikt» (Kunnskapssenter for utdanning 2015), «Høringsnotat vedr. plikt til å samarbeide om barnas overgang fra barnehage til skole og SFO» (Kunnskapsdepartementet 22.06.17) og Rammeplan for barnehager (2017). Planen er justert i tråd med disse føringene, samt erfaringer og tilbakemeldinger fra barnehager, skoler og SFO

PRINSIPPER I PLANEN:

Overgangen må ses på som en prosess, ikke en hendelse. Planen består derfor av en rekke små og store handlinger. Overgangsaktivitetene skal være gjennomgående, gjennomtenkte og grundig planlagte. Hensikten med aktivitetene må være kommunisert til barna og foreldrene.

En forutsetning for å skape kontinuitet i læringsprosessene er et tett samarbeid mellom barnehagelærerne og lærerne som underviser på 1. trinn. Denne planen legger opp til faste felles møtepunkter for disse. Sentrale temaer på møtene vil være forholdet mellom barn og elever, lek og undervisning, kunnskap og læring.

«...et godt samarbeid om barnas overgang forutsetter at barnehagen er kjent med hovedinnholdet i skolens læreplanverk og at skolen er kjent med hovedinnholdet i rammeplan for barnehagen. Dette er et godt utgangspunkt for å diskutere læring og arbeidsmåter og tilrettelegge for at barna kan oppleve overgangen som forutsigbar.» (Høringsnotat fra Kunnskapsdepartementet 22.06.17)

MÅLET MED PLANEN:

- Barna får en god avskjed med barnehagen.
- Barna opplever glede ved å begynne på skolen.
- Skolen er kjent med og bygger videre på barnas erfaringer fra barnehagen.
- Barnehagen er kjent med og legger opp til å gjøre barna best mulig rustet til det som møter dem på skolen, sosialt, faglig og på andre områder.
- Det gis nødvendig informasjon til barnehage og skole før skolestart.
- Barn som ikke går i barnehage sikres en god skolestart.
- Foresatte har innflytelse på sine barns overgang fra barnehage til skole.
- Utvikle et tett samarbeid mellom barnehagelærere og lærere på 1. trinn, og på den måten sikre større kontinuitet i læringsprosessene.
- Sikre og forbedre informasjonsflyten mellom barnehage, skole, SFO og foreldre.
- Sikre gode rutiner som gir forutsigbarhet og skaper trygghet for barn og foreldre i overgangen.

«De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er sammenheng mellom barnehagen og skolen.» (Rammeplan for barnehager 2017).

I enkelte tilfeller der det er behov, kan barnehagen innhente samtykke fra foresatte om informasjonsoverføring før skolestart.

ANSVAR:

Ansvar for å sikre god sammenheng mellom barnehage og skole i opplæringsløpet ligger på barnehagene, skolene, SFO og PPT i kommunen, i et tett samarbeid med barnas foresatte.

Skoleeieravdelingen (SEA) skal etablere et faglig nettverk der barnehagelærere med ansvar for 5-åringene og lærere som underviser på 1. trinn møtes 1 gang per halvår. Styrer og rektor/ skoleledelse deltar på den årlige samlingen der planen evalueres.

Årshjul overgang barnehage - skole

TIDSPUNKT	TILTAK	ANSVAR
Årshjulet starter ett år før skolestarterne begynner på skolen.		
SEPTEMBER	Nettverkssamling 25.september 2025 (2 timer, 13.00 – 15.00). Lærere i 1. (og evt. 2. trinn), barnehagelærere med ansvar for 5-åringene, rektorer/ avdelingsledere, styrere, PPT og SFO-leder. Tema: Kulturmøter, planlegging av barnehage- og skoleåret (lokale planer), hospitering i barnehage og skole/SFO. Samlingen gjennomføres på nærskolen.	SEA/PVK
SEPTEMBER	Foreldremøte i barnehagen. - Eget møte for 5-åringenes foresatte. Informasjon om barnehagens pedagogiske tilbud det siste året før skolestart. - Plan for sammenheng barnehage-skole gjennomgås. Dato for «bli-kjent-dag» og førskoledag offentliggjøres og formidles til barnehagen	Leder SEA
OKTOBER og gjennom hele året	Besøk. Skolen skal invitere førskolebarna fra sine samarbeidsbarnehager til minimum ett arrangement. Selv om barna skal begynne på ulike skoler samarbeider barnehagen som hovedregel med sin nærskole når det gjelder besøk og arrangement.	Rektor
OKTOBER	Vedrørende barn med vedtak - Se eget årshjul under.	Leder / rektor
OKTOBER	Digital innskriving - SEA lager mal til informasjonsbrev som skolene sender ut til alle kommende skolestartere. - Foresatte takker ja eller nei til skoleplassen. - Når barnet er innskrevet ved en skole, kan foresatte eventuelt søke om skolebytte. Se informasjon om dette på hjemmesiden. SEA behandler skolebyttesaker i tråd med lovverk og bystyrevedtaket. Vedtak fattes innen «Bli kjent dag» i januar.	SEA- Rektor
NOVEMBER Uke 42/43	Hospitering, ansatte. Formålet med hospiteringen er at barnehagens ansatte skal få kunnskap om skolens/SFOs praksis i forhold til lek, læring og aktiviteter. Dette skal bidra til å styrke samarbeid og forståelse, tilpasse til egen praksis, bygge gode relasjoner og styrke overgangene.	Leder Rektor

	- Barnehageansatte hospiterer på skole (1. trinn og SFO) for å observere/ bli kjent med skolens praksis. - Barnehagen tar kontakt med skolene for å avklare forventninger. - Skolen/SFO har ansvar for innhold og opplegg. Sett av tid til et oppsummerende møte direkte etter besøk hos trinnet.	
Gjennom hele året	Samarbeidsmøter ved behov: Med foresatte, barnehagen og skole. Andre instanser kan inviteres.	Leder inviterer og har referatansvar
OKTOBER-JANUAR	Foreldresamtale barnehagen. Barnehagen har samtaler med 5-åringenes foreldre. Skjema «Hei, dette er meg». Fylles ut i barnehagen med barna i skolegruppa. Tas med til foreldresamtalen for gjennomgang og utfylling av spesifikt samtykkeskjema. Barnehagen oversender skjema til skolen innen 8. mai 2026	Leder
Etter nyttår:		
JANUAR	«Bli-kjent-dag» 1,5 time. Torsdag 22.januar 2026 - Skolen sender ut invitasjon lokalt til alle skolestartere. Det orienteres videre om førskoledag, foreldremøte og SFO i samme brev. Felles innhold (se vedlegg og skjema «Hei dette er meg»).	Rektor Skolen Foresatte/ barn SEA
FEBRUAR	Nettverkssamling (2 timer, 13.00 – 15.00). Lærere i 1. (og evt. 2. trinn), barnehagelærere med ansvar for 5-åringene, rektorer/ avdelingsledere, styreere, PPT og SFO-leder. Innholdet for samlingen sendes ut av SEA/PVK Samlingen gjennomføres på nærskolen.	SEA/PVK
MARS	Faddere. De kommende skolestarternes faddere besøker barnehagen – lesestunder eller liknende.	Rektor/ leder
APRIL	Skolene sender ut informasjon om søknad SFO før påske. (Dette samtidig med at barnehagene sender ut sine ferieplaner) Foresatte søker om SFO-plass digitalt i Visma innen 1. mai.	SEA lager mal Rektor sender ut brevet
APRIL/MAI	Felles foreldremøte på ulike språk for to/flerspråklige. Sted: Bytårnet skole	Rektor på Bytårnet/Globus SEA
MAI	Hospitering, ansatte i skole og SFO. Formålet med hospiteringen er at skolens/SFOs ansatte skal få kunnskap om barnehagens praksis i forhold til lek og aktiviteter, og bli kjent med førskolebarna. Dette skal bidra til å styrke samarbeid	Rektor Leder

	og forståelse, tilpasse til egen praksis, å bygge gode relasjoner og styrke overgangene. • Skolen tar kontakt med barnehagene for å avklare forventninger. • Barnehagen har ansvar for innhold og opplegg. • Sett av tid til et oppsummerende møte direkte etter besøk hos barnegruppen.	
MAI	Førskoledag. Onsdag 27.mai 2026 • 1 dag - ca. 2 timer. • Det er viktig at barna opplever et trygt og hyggelig møte med skolen. Skolen lager et pedagogisk innhold for dagen. • Foreldrene følger barna, men informasjon om datoene bør sendes barnehagene og hjemmene i god tid. • Barnehagen sikrer at alle får/leser informasjon	Rektor Foresatte/barn
MAI	Foreldremøte skolen. • Foreldremøte med informasjon om skolen, SFO, samarbeidspartnere med mer. Møtet avholdes på førskoledagen eller i tilknytning til denne.	Rektor
JUNI	Skolestartere kan hvis ønskelig, inviteres til aktivitet på skolen. • Husk å invitere barn uten barnehageplass.	Rektor
JUNI/ JULI	Markering av avslutning for 5-åringene i barnehagen.	Leder
AUGUST	Oppstart SFO. Oppstart SFO 1.august. Barna blir kjent med sitt nye læringsmiljø ute og inne. SFO må igangsette lek og aktiviteter som fremmer vennskap mellom barn og bruke kjente leker, sanger, rim og regler og tekster fra barnehagen. Barnets behov knyttet til oppstart på SFO før skolestart planlegges i november. PPT vurderer ikke barnets behov i SFO, da vedtak etter kapittel 11 bare gjelder i skoletiden.	SFO-leder
AUGUST	Oppstart skole.	Rektor
SEPTEMBER	Foreldresamtale/ bli-kjentsamtale. • Skolen bygger samtalen på innholdet i skjemaet/ eventuell annen informasjon fra barnehagen – “Hei, dette er meg!”. • Kontaktlærer skal ha gjort seg kjent med innholdet før samtalen. • Evaluering av skolestart med eleven og foresatte.	Rektor/ kontaktlærer

Ideer til samarbeidsaktiviteter:

- Brev fra 1. klassinger til 5-åringene.
- Lesestund/ sangstund.
- Teaterforestilling.
- Aktivitetsdag.
- Samarbeid om de samme temaene (eks. vikingprosjekt).
- Skolen er kjent med og jobber videre med bøker som ble introdusert i barnehagen (gjør i samarbeid med biblioteket).
- Skoleklubbkvelder.
- Barnehagene tildeles tid i nærskolens gymsal.
- Barnehagene benytter SFO-lokalene på sin nærscole til lek og samling. Barnehagene inviterer 1. klassinger og lærer fra sin nærscole for å komme til barnehagen å fortelle om «livet på skolen».
- Skolen inviterer 5-åringene til ulike arrangement som sangstund, konsert og skuespill med mer.
- Kommende faddere besøker barnehagen, har lesestund med 5-åringene.

Årshjul overgang barnehage – skole/SFO for barn med vedtak.

Målet med planen er å sikre en god overgang for barn med vedtak jf. Barnehagelovens §§ 31 og 37, og Opplæringslovens kapittel 11.

TIDSPUNKT	TILTAK	ANSVAR
VÅREN FØR SISTE BARNEHAGEÅR	For barn som er i behov av store universelle utforminger og tiltak (jf. Bhg-lovens §§ 31 og/eller 37), skal overgangsrutinene starte tidligere. Skolen / SEA er da i behov for å drøfte barnets skolestart med barnehagen ytterligere. Om valg av skole er et tema i overgangen, må dette informeres om og drøftes videre i samråd med skoleeieravdelingen (SEA) så tidlig som mulig – gjerne 1,5 år før skolestart. Hvis barnet fyller kriterier for inntak på Jeløy skole, kan et eventuelt skolebytte drøftes. Se egen rutine i Samsvar. Lavterskel for å drøfte/ kontakte SEA. Kontaktpersoner: grete.reitan@moss.kommune.no hannesy@mosseskolen.no	Leder/styrer i den enkelte barnehage kontakter skoleeier-avdelingen, som sammen legger en plan for videre arbeid.
AUGUST	Årshjulet starter siste året i barnehagen, før skolestart.	Leder/styrer i barnehage/ rektor på nærskolen
OKTOBER	Digital innskrivning Informasjonsbrev sendes ut fra SEA Om barnet skal starte på en annen skole enn nærskolen, avklares dette i august.	Foreldre/SEA
NOVEMBER	Overgangsmøter. Barnehagen inviterer til overgangsmøter for barn som har vedtak. • Foresatte, representanter fra barnehage og skole, spesialpedagog, PPT og eventuelt koordinator inviteres til møte. • Det skal lages en individuell plan for overgangen. Eventuelle frister, besøk og møter avtales. • Det skal forberedes til eventuell henvisning til PPT for utarbeidelse av ny sakkyndig vurdering. • Vurdere barnets behov for opplæring etter kapittel 11 i Opplæringsloven. • Barnehage sørger for oppdatert pedagogisk rapport og spesialpedagogene sørger for evaluering av IOP.	Leder/styrer i barnehage ansvar for innkalling og referat

	• Hvis barnet fyller kriterier for inntak på Jeløy skole, kan eventuelt skolebytte drøftes. Se egen rutine i Samsvar. • Rektor på nærskolen sender en eventuell henvisning til PPT som danner grunnlaget for ny sakkyndig vurdering.	
DESEMBER	En eventuell henvisning til PPT skal sendes innen fredag i uke 49.	Rektor
MAI/ JUNI	• Sakkyndig vurdering utarbeides av PPT. • Enkeltvedtak om individuell tilrettelegging fattes på bakgrunn av sakkyndig vurdering fra PPT. Overgangsmøter Skolen inviterer til overgangsmøter for barn som har vedtak. • Deltakere: Foresatte, representanter fra barnehage, skole og SFO, spesialpedagog og PPT. • Tema: Innhold og organisering for individuell tilrettelagt opplæring.	PPT Rektor har ansvar for innkalling og referat
AUGUST	Oppstart SFO i august. Barnets behov knyttet til oppstart på SFO før skolestart planlegges i november. PPT vurderer ikke barnets behov i SFO, da vedtak etter kapittel 11 bare gjelder i skoletiden. SFO må planlegge for hvordan de tar imot og legger til rette for barn som har vedtak i skole.	Leder i barnehage /rektor